

РАЗДЕЛ 1: Идентификация на веществото/сместа и на дружеството/предприятието

1.1 Идентификатори на продукта

Търговско наименование:

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

1.2 Идентифицирани употреби на веществото или сместа, които са от значение и употреби, които не се препоръчват

Етап от жизнения цикъл

П/ПР Потребителска употреба / Широко разпространена употреба от професионални работници

Сектор на приложение

SU19 Изграждане и строителна работа

Категория на продукта

PC9b Пълнители, маджун, мазилки, моделираща глина

Категория на процеса

PROC19 Ръчни дейности, включващи контакт с ръка

Категория емисии, отделяни воколната среда

ERC10a / ERC11a Широко разпространена употреба на изделия с ниска степен на изпускане

Категория на изделие

AC4 Изделия от камък, гипс, цимент, стъкло и керамика

Приложение на веществото / на приготвянето

Готов строителен разтвор /хоросан - Продукт за индустриално, занаятчийско или частно приложение за смесване с вода за последваща обработка на строителни елементи. Всякакви други приложения не се препоръчват.

1.3 Подробни данни за доставчика на информационния лист за безопасност

Производител/доставчик:

РЪОФИКС ЕООД

ул. Спартак 10

4490 гр. Септември

България

Тел. +359 (0)34 40 59 00

Факс +359 (0)34 40 59 39

office.septemvri@roefix.com

roefix.com

Даващо информация направление:

Отдел „Безопасност на продуктите“ (Делнични дни: 8:00 - 16:00)

1.4 Телефонен номер при спешни случаи

Токсикологичен информационен център: +359 2 9154 213 / +359 2 9154 411
Европейски номер за спешни повиквания: 112

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.1)

РАЗДЕЛ 2: Описание на опасностите

2.1 Класифициране на веществото или сместа

Класификация в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008

GHS05 корозия

Eye Dam. 1 H318 Предизвиква сериозно увреждане на очите.

GHS07

Skin Irrit. 2 H315 Предизвиква дразнене на кожата.

Skin Sens. 1 H317 Може да причини алергична кожна реакция.

Допълнителни данни:

От гледна точка на дразнещия ефект върху кожата и очите класификацията се базира на резултатите от опити с животни, справка член 16 литература [4], [11] и [12].

2.2 Елементи на етикета

Етикетиране в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008

Препаратът е класифициран и етикиран според регламента относно класифицирането, етикирането и опаковането (CLP).

Пиктограми за опасност

GHS05 GHS07

Сигнална дума

Опасно

Определящи опасността компоненти за етикетиране:

Калциев дихидроксид

Портландциментов клинкер

Предупреждения за опасност

H315 Предизвиква дразнене на кожата.

H318 Предизвиква сериозно увреждане на очите.

H317 Може да причини алергична кожна реакция.

Препоръки за безопасност

P102 Да се съхранява извън обсега на деца.

P261 Избягвайте вдишване на прах.

P280 Използвайте предпазни ръкавици/предпазно облекло/предпазни очила/предпазна маска за лице.

P305+P351+P338 ПРИ КОНТАКТ С ОЧИТЕ: Промивайте внимателно с вода в продължение на няколко минути. Свалете контактните лещи, ако има такива и доколкото това е възможно. Продължавайте да промивате.

P315 Незабавно потърсете медицински съвет/помощ.

P302+P352 ПРИ КОНТАКТ С КОЖАТА: Измийте обилно с вода и сапун.

P332+P313 При поява на кожно дразнене: Потърсете медицински съвет/помощ.

(Продължение на стр.3)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.2)

P362+P364

Свалете замърсеното облекло и го изперете преди повторна употреба.

P501

Съдържанието/съдът да се изхвърли в завод или сметище с разрешително за съхранение и преработка на отпадъци от този тип.

Unique Formula Identifier (UFI-Code) в съответствие с Регламент (ЕО) № 542/2008

FQ46-H003-N00E-0T98

2.3 Други опасности

Когато сухата смес е хидратирана или навлажена се образува силно алкален разтвор. Поради повишена алкалност влажен разтвор може да предизвика дразнене на кожата и очите. Предимно при продължителен контакт (напр. колена във влажен разтвор) съществува опасност от увреждане на кожата вследствие на алкалността.

Съдържанието на респирабилен кристален силициев диоксид е под 1%. Затова продуктът не подлежи за задължително етикетиране. Въпреки това се препоръчва носенето на средства за дихателна защита.

Образуваият се от сухата смес прах може да дразни дихателните пътища. Повтарящо се вдишване на големи количества прах повишава риска от заболяване на белите дробове.

Сместа е бедна на хромати, затова не съществува опасност от сенсibiliзиращ хром. Съдържанието на разтворим хром (VI) след хидратиране е максимум 0,0002% от общото сухо тегло на цимента. Предпоставка за активността на редуциращия хром е правилното сухо съхранение и спазването на максималния срок на съхранение.

Резултати от оценката на PBT и vPvB

PBT: неприложимо

vPvB: неприложимо

РАЗДЕЛ 3: Състав/информация за съставките

3.1 Химическа характеристика: Вещества

При този продукт се касае за смес.

3.2 Химическа характеристика: Смеси

Описание:

Смес от неорганични свързващи вещества, пълнители и неопасни примеси

Опасни съставни вещества:

CAS: 14808-60-7 EINECS: 238-878-4 REACH: *	Силициев диоксид (кварц, <1% RCS) Вещество с граници на експозиция на работното място в рамките на Общността	25 - 50%
CAS: 1305-62-0 EINECS: 215-137-3 REACH: 01-2119475151-45	Калциев дихидроксид ☠ Eye Dam. 1, H318; ☠ Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335	5 - 10%
CAS: 65997-15-1 EINECS: 266-043-4 REACH: 02-2119682167-31*	Портландциментов клинкер ☠ Eye Dam. 1, H318; ☠ Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	2,5 - 5%

Други съдържащи се вещества (>20%):

CAS: 1317-65-3 EINECS: 215-279-6 REACH: *	Варовик (Калциев карбонат)	25 - 50%
---	----------------------------	----------

(Продължение на стр.4)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.3)

Допълнителни указания:

Формулировката на изложените указания за безопасност да се вземе от Глава 16.

* Не подлежи на регистрация в съответствие с ЕО 1907/2006 Приложение V (точка 7) или Статии 2.

РАЗДЕЛ 4: Мерки за първа помощ

4.1 Описание на мерките за първа помощ

Първа помощ

Общи указания:

За оказване на първа помощ не е необходимо специално защитно облекло. Оказващият първа помощ би трябвало да ограничи контакта с продукта.

След вдишване:

Да се премахне източника на прах и да се осигури приток на свеж въздух. При оплаквания като неразположение, кашлица или продължително дразнене, потърсете лекарска помощ.

След контакт с кожата:

Незабавно измиване с вода и сапун и обилно изплакване. Замърсено, пропито облекло да се съблече веднага. Облекло преди повторна употреба да се изпере. Обувките да се почистят преди повторна употреба. При продължаващо дразнене на кожата обръщане към лекар.

След контакт с очите:

Да се разтъркват очите, защото чрез допълнително въздействие могат да възникнат сериозни увреждания на очите. По възможност отстранете контактните лещи и изплакнете окото под течаща вода с отворен клепач поне 20 минути. По възможност да се използва физиологичен разтвор (напр. 0,9% NaCl). Задължително да се направи консултация с медик или очен лекар.

След поглъщане:

Да не се предизвиква повръщане. Ако е в съзнание да се изплакне устата и да се пие вода. Да се консултира с доктор или токсикологичен информационен център.

4.2 Най-съществени остри и настъпващи след известен период от време симптоми и ефекти

Сиптомите и въздействията са описани в раздел 2 и 11.

При попадане на продукта в очите може да предизвика тежки и дълготрайни увреждания.

Продуктът може да има дразнещо действие и в сухо състояние при контакт с влажна кожа. Контактът с влажна кожа предизвиква раздразнения, дерматити или други тежки щети по кожата.

4.3 Указание за необходимостта от всякакви неотложни медицински грижи и специално лечение

Ако се потърси лекар трябва да се представи този лист за безопасност.

BG

(Продължение на стр.5)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.4)

РАЗДЕЛ 5: Противопожарни мерки**5.1 Пожарогасителни средства****Подходящи гасящи средства:**

Сместта е горима в доставната си форма и в смесено състояние. Средствата за гасене и борбата с огъня трябва да са съгласувани с горенето наоколо.

5.2 Особени опасности, които произтичат от веществото или сместа

Продуктът нито е експлозивен, нито е горим и не ускорява горенето на другите материали. При пожар могат да се образуват неорганични прахове. Избягване образуването на прах. Реагира с вода алкално.

5.3 Съвети за пожарникарите

Не са необходими специални мерки. Замърсената вода от гасенето да се събира отделно, не бива да попада в канализацията. Остатъците след пожара и замърсената вода от гасенето следва да бъдат отстранени в съответствие с предписанията.

РАЗДЕЛ 6: Мерки при аварийно изпускане**6.1 Лични предпазни мерки, предпазни средства и процедури при спешни случаи**

Избягване образуването на прах. Да се избягва контакт с очите и кожата, както и вдишване. Да се спазват съветите за контрол на експозицията и да се прилагат лични предпазни средства (т. 8).

6.2 Предпазни мерки за опазване на околната среда

Да не попада продукт във водна среда, тъй като предизвиква повишаване на рН-то. При стойност на рН над 9 може да настъпят екотоксични ефекти. Да се спазват националните разпоредби за отпадни и подпочвени води.

6.3 Методи и материали за ограничаване и почистване

Разпилияният материал да се събере сух и ако е възможно да се използва. Да се предотврати образуването на прах. За почистване да се използва индустриална прахосмукачка клас М (EN 60335-2-69). Да не се мете на сухо. В никакъв случай да не се почиства с въздух под налягане. Ако при сухото почистване има образуване на прах, задължително да се използват лични предпазни средства. Да не се вдишва възникналият прах. Събраният материал да се отстрани съгласно предписанията.

Смесен разтвор да се остави да втвърди и да се изхвърли на депо за отпадъци (виж част 13.1)

6.4 Позоваване на други раздели

За информация за безопасното манипулиране виж глава 7.

За информация за личните предпазни средства виж глава 8.

За информация за отстраняването виж глава 13.

РАЗДЕЛ 7: Работа и съхранение**7.1 Предпазни мерки за безопасна работа**

Да се осигури добро проветрение/аспирация на работното място. Да се предотвратява образуването на прах. Да се избягва допир с очите и кожата. Да се носи лично предпазно облекло. Да има възможност за измиване/ вода за почистване на очите и кожата. Лица, които имат проблеми с кожни заболявания или други алергични реакции на кожата, не трябва да работят с продукт. По време на работа да не се консумират храни и напитки, да не се пуши и смърка тютюн.

(Продължение на стр.6)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.5)

Да не използват продукти след изтичане на срока им на годност, тъй като отслабва действието на веществата, намаляващи количеството на хром (VI) и може да се превиши граничната стойност, назована в част 2.3. В този случай, при контакт с кожата на наличните водоразтворими хромати може да се развие алергичен дерматит.

Указания за предотвратяване на пожар и експлозии:

Не са необходими специални мерки.

7.2 Условия за безопасно съхраняване, включително несъвместимости**Съхранение:****Изисквания към складовите помещения и резервоарите:**

Да не попада в ръцете на деца. Да се съхраняват на хладно и сухо място в добре затворени връзки/варели. Да не се използват съдове от леки метали.

Указания при общо съхранение:

Да се държи далеч от хранителни продукти, напитки и фуражи.

Други данни относно условията в складовете:

Да се съхранява на сухо. Да се избегне достъп на вода и влага. Винаги да се пази в оригиналната опаковка. При несъобразено съхранение (достъп на влага) или просрочване на максималния срок на съхранение може да се намали действието на съдържащия се хроматредуциращ агент.

Минимален срок на годност:

Срок на годност (на сухо място, до 20°C): виж информацията върху опаковката.

Клас за съхранение: 13**7.3 Специфична(и) крайна(и) употреба(и)**

Няма налични други важни сведения.

РАЗДЕЛ 8: Контрол на експозицията/лични предпазни средства

8.1 Параметри на контрол

Съставни части със свързани с работните места, подлежащи на следене гранични стойности:

14808-60-7 Силициев диоксид (кварц, <1% RCS)

BOELV (EU)	Пределни стойности 8 часа: 0,1* мг/м ³ *respirable fraction
------------	---

MAK (DE)	alveolengdnngige Fraktion
----------	---------------------------

1305-62-0 Калциев дихидроксид

TLV (BG)	Пределни стойности 15 min: 4 мг/м ³ Пределни стойности 8 часа: 1 мг/м ³ Респирабилна фрак.
----------	--

IOELV (EU)	Пределни стойности 15 min: 4 мг/м ³ Пределни стойности 8 часа: 1 мг/м ³ Respirable fraction
------------	---

AGW (DE)	Пределни стойности 8 часа: 1E мг/м ³ 2(I);Y, EU, DFG
----------	--

REACH (DE)	Пределни стойности 15 min: 4 A мг/м ³ Пределни стойности 8 часа: 1 A мг/м ³ DFG 1/2003
------------	--

(Продължение на стр.7)

Дата на отпечатване: 06.03.2019

Номер на версията 33

Преработено на: 06.03.2019

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.6)

TRGS 900 (DE)	Пределни стойности 8 часа: 1 E мг/м ³ Y	
65997-15-1 Портландциментов клинкер		
AGW (DE)	Пределни стойности 8 часа: 5 E мг/м ³ DFG	
DNEL-стойности		
1305-62-0 Калциев дихидроксид		
Инхалативно	Дълготрайно въздействие	1 мг/м ³ (потребител) 1 мг/м ³ (Работник)
	Краткотрайно въздействие	4 мг/м ³ (потребител) 4 мг/м ³ (Работник)
Допълнителни гранични стойности на експозицията при възможни опасности при преработването/употребата:		
Съдържание на вещества с общоприета гранична стойност за прах		
МАК (TRGS 900) (DE)	Пределни стойности 15 min: 2,5 A 20 E мг/м ³ Пределни стойности 8 часа: 1,25 A 10 E мг/м ³ A - IFA 6068 (2003) E - IFA 7284 (2003)	

A - Инхалабилна фракция E - Респирабилна фракция (DIN EN 481)

Допълнителни указания:

Като основа служиха валидните при съставянето листи.

8.2 Контрол на експозицията**8.2.1. Лични предпазни средства****Общи предпазни и хигиенни мерки:**

Да се държи далеч от хранителни продукти, напитки и фуражи. Незабавно да се съблече цялото замърсено облекло и преди повторна употреба щателно да се почисти. Преди почивките и при приключване на работа ръцете да се измиват. Да се избягва допир с очите и кожата. По време на работа да не се консумират храни и напитки, да не се пуши и смърка тютюн. Превантивна защита на кожата със защитен мехлем. На работното място да се предвиди възможност за измиване.

Дихателна защита:

Филтрираща полумаска за прах (тип FFP2 съгл. EN 149)

Спазването на граничните стойности при работа се осигурява чрез ефективни технически мерки за обезпрашаване, напр. локална аспирация. Ако съществува опасност от преминаване на граничните стойности, напр. при отворено производство с прахообразни сухи продукти или при обработването чрез пръскане, и трябва да се използва подходяща защитна маска.

Защита на ръцете:

Защитни ръкавици срещу химични продукти съгласно EN 374

Да се носят водоупътни, устойчиви на износване и алкалност защитни обувки с CE маркировка. Кожените обувки поради водопропускливостта си не са подходящи и могат да пропуснат хроматни съединения.

(Продължение на стр.8)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.7)

Материал за ръкавици:

При полагане и обработка на готови за полагане смеси не са необходими защитни от химикали ръкавици (кат. III). Опитите са показали, че пропитите с нитрил памучни ръкавици (дебелина ок. 0,15 mm) предлагат достатъчна защита за период от ок. 480 минути. Влажните ръкавици да се сменят. Да се осигурят ръкавици за смяна.

Време за проникване на материала за ръкавици:

Точното време на пробив следва да се узнае от производителя на защитни ръкавици и да се спазва.

За продължителен контакт са подходящи ръкавици, произведени от следните материали:

Ръкавици от нитрилкаучук

Препоръчителна дебелина на материала: $\geq 0,15\text{mm}$

Не са подходящи ръкавици, произведени от следните материали:

Ръкавици от дебел плат

Защита на очите:

При образуване на прах или възможност за пръски да се използват плътни очила съгл. EN 166.

Защита на тялото:

Да се носи затворено защитно облекло и плътни обувки. Ако не може да се избегне контакта с разтвора, облеклото трябва да е и водонепропускливо. Внимавайте да не достигне пресен разтвор от горе в обувките или в ботушите.

Мерки за управление на риска:

Нужен е инструктаж на служителя за правилната употреба на личните предпазни средства, за да се осигури необходимата ефективност.

8.2.2. Допълнителни указания за изграждането на технически съоръжения

За намаляване образуването на прах, трябва да се използват затворени системи (напр. силос с компресор), обезпрашители на място или друго техническо оборудване, напр. машина за мазилки или проточен смесител със специално допълнително оборудване за улавяне на прах.

8.2.3. Ограничаване и контролиране на експозицията на околната среда

Да не попада продукт във водна среда, тъй като предизвиква повишаване на рН-то. При стойност на рН над 9 може да настъпят екотоксични ефекти. Да се спазват националните разпоредби за отпадни и подпочвени води.

РАЗДЕЛ 9: Физични и химични свойства

9.1 Информация относно основните физични и химични свойства**Общи данни****Външен вид:**

Форма:	прах
Цвят:	сиво
Мирис:	без миризма

(Продължение на стр.9)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.8)

Граница на мириса:	Не се отнасят до безопасността
pH-стойност при 20 °C:	> 11 Наситен разтвор във вода
Промяна на състоянието Точка на топене/точка на замръзване:	> 1.300 °C
Точка на кипене и интервал на кипене:	неприложимо
Точка на възпламеняване:	неприложимо
Запалимост (твърдо вещество, газ):	Веществото не е запалимо.
Температура на възпламеняване:	неприложимо
Температура на разлагане:	>825°C в CaO и CO ₂
Температура на самозапалване:	Продуктът не е самозапалим.
Оксидиращи свойства:	Няма
Експлозивни свойства:	Продуктът не е взривоопасен.
Плътност:	Не е определено
Насипна плътност:	1.270 - 1.470 кг/м ³
Разтворимост в / Смесиност с Вода:	Слаборазтворимо
Съдържание на разтворител:	
Съдържание на твърдо вещество:	100,0 %
9.2 Друга информация	Няма налични други важни сведения.

РАЗДЕЛ 10: Стабилност и реактивност

10.1 Реактивност

Реагира с вода алкално. След хидратиране протича реакция, при която продуктът се втвърдява и се превръща в подобно на камък тяло, което не реагира с околната среда.

10.2 Химична стабилност

Продуктът е стабилен, докато се съхранява надлежно и на сухо.

Термично разлагане /условия, които трябва да се избягват:

Няма разлагане при използване по предназначение

10.3 Възможност за опасни реакции

Не са известни опасни реакции (виж 10.5).

10.4 Условия, които трябва да се избягват

Да не се допуска достъп на вода и влага по време на съхранение (сместа реагира с влагата алкално и втвърдява).

10.5 Несъвместими материали

Реагира с киселини екзотермично; влажният продукт е алкален и реагира с киселини, амониеви соли и неблагородни метали, напр. алуминий, цинк, месинг. При реакция с неблагородни метали се образува кислород.

10.6 Опасни продукти на разпадане

Няма разлагане при надлежно съхранение и манипулиране

(Продължение на стр.10)

Дата на отпечатване: 06.03.2019

Номер на версията 33

Преработено на: 06.03.2019

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.9)

Минимален срок на годност:

Срок на годност (на сухо място, до 20°C): виж информацията върху опаковката.

Други данни:

Сместа е бедна на хромат. В готов за употреба вид съдържанието на разтворим хром VI след хидратиране е максимум 2 мг/кг суха маса. Предпоставка за намаляване на хрома е правилното, сухо съхранение и спазване на максималния срок на съхранение.

РАЗДЕЛ 11: Токсикологична информация

11.1 Информация за токсикологичните ефекти

Продуктът не е изпитван. Оценката е направена въз основа на свойствата на отделните компоненти.

Остра токсичност:

Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

Релевантни за категоризацията стойности на LD/LC50 (летална доза/летална концентрация)

1317-65-3 Варовик (Калциев карбонат)

Орално	LD ₅₀	6.450 мг/кг (Плъх) (RTECS Data)
--------	------------------	---------------------------------

1305-62-0 Калциев дихидроксид

Орално	LD ₅₀	7.340 мг/кг (Плъх) (OECD 425) > 2.500 мг/кг (Зайче) (OECD 402)
Дермално	LD ₅₀	> 2.500 мг/кг (Зайче) (OECD 402)

65997-15-1 Портландциментов клинкер

Орално	LD ₅₀	> 2.000 мг/кг (Мишка) Bei Tierstudien mit Zementsäuben wurde keine akute Toxizität festgestellt. Aufgrund der vorliegenden Daten gelten die Einstufungskriterien als nicht erfüllt.
Дермално	LD ₀ (нетоксичен)	2.000 мг/кг (Зайче) (Limit test 24ч. [4]) Aufgrund der vorliegenden Daten gelten die Einstufungskriterien als nicht erfüllt.
Инхалативно	LD ₀ (нетоксичен)	5 мг/м ³ (Плъх) (Limit test [10]) Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

Първично дразнене:**На кожата:**

Циментът има дразнещо за кожата и лигавиците действие. Сух цимент в контакт с влажна кожа или кожа в контакт с влажен или мокър цимент може да доведе до различни дразнещи или възпалителни реакции на кожата, напр. зачервяване или напукване. Продължителен контакт и механично триене може да доведе до сериозни поражения върху кожата, виж част 16 литература [4].

Калциевият хидрооксид дразни кожата (in vivo, зайче). Като резултат от изследвания, калциевият дихидроксид се класифицира като дразнещ кожата (H315 - предизвиква кожни раздразнения).

Предизвиква дразнене на кожата.

На окото:

Портланд цимента при тестовете in vitro показва силно увреждащо действие на роговицата. Изчисленият индекс на дразнене е 128. Директен контакт с цимента може да доведе до

(Продължение на стр.11)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.10)

поражения на роговицата чрез механично въздействие и възпаление. Директен контакт с голямо количество сух или влажен цимент може да има последици, като се започне от умерено дразнене на очите до тежки увреждания на очите и ослепяване, виж раздел 16, литература [11] и [12].

Като резултат от изследвания (in vivo, зайче), калциевия хидроксид може да доведе до тежки увреждания на очите (H318 - предизвиква тежки увреждания на очите). Предизвиква сериозно увреждане на очите.

Сенсibiliзация:

Може да причини алергична кожна реакция.

Подостра до хронична токсичност:

При продължителен контакт с кожата във връзка с хидратацията ѝ може да предизвика сериозни увреждания на кожата.

Някои индивиди може да развият екзема при излагане на въздействие на мокър цимент. Това се дължи или на високо рН, което причинява дразнещ контактен дерматит, или представлява имунологична реакция към разтворимия хром (VI), който причинява алергичен контактен дерматит, справка член 16 литература [5] и [13].

Информация относно следващите групи потенциални последици:**Мутагенност на зародишните клетки:**

Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

Канцерогенност:

Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

Репродуктивна токсичност:

Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

Специфична токсичност за определени органи - еднократна експозиция (STOT SE):

Експозицията на циментов прах може да доведе до дразнене на дихателните органи. Кашлица, кихане и тежко дишане могат да са последиците при експозиция над граничната стойност при работа, виж раздел 16, литература [1].

Калциевият дихидроксид дразни дихателните пътища (STOT SE 3 / H335 - Може да предизвика дразнене на дихателните пътища).

Специфична токсичност за определени органи - повтаряща се експозиция (STOT RE):

Дълговременна експозиция на циментов прах в белите дробове в горната граница на граничните стойности при работа може да доведе до кашлица, кратко затруднено дишане и хронични обструктивни промени на дихателните пътища. При ниски концентрации не са наблюдавани никакви хронични ефекти, виж част 16, литература [17]. Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

Циментът може да влоши съществуващи заболявания на кожата, очите или дихателните пътища, напр. белодробен емфизем или астма.

Повтарящо се вдишване на големи количества прах повишава риска от заболяване на белите дробове.

Опасност при вдишване:

Въз основа на наличните данни не са изпълнени критериите за класифициране.

11.2 Практически опит

Няма налични други важни сведения.

11.3 Общи забележки

Виж част 16 (литература).

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.11)

РАЗДЕЛ 12: Екологична информация

12.1 Токсичност

Продуктът не е изпитван. Оценката е направена въз основа на свойствата на отделните компоненти.

Акватична токсичност:

1317-65-3 Варовик (Калциев карбонат)

LC ₅₀ (96ч.)	> 100 мг/л (Дъговидна пъстърва - <i>oncorhynchus mykiss</i>) (OECD 203)
LC ₅₀ (48ч.)	> 100 мг/л (Водна бълха - <i>daphnia magna</i>) (OECD 202)
EC ₅₀	> 14 мг/л (Алги - <i>desmodesmus subspicatus</i>) (OECD 201)
	> 1.000 мг/л (Активирана утайка от отпадна вода) (OECD 209)

1305-62-0 Калциев дихидроксид

LC ₅₀ (96ч. Морска вода)	457 мг/л (Риба) 158 мг/л (Безгръбначни - invertebrate)
LC ₅₀ (96ч. Сладка вода)	33,884 мг/л (Африкански сом - <i>clarias gariepinus</i>) 50,6 мг/л (Риба)
EC ₅₀ (48ч.)	49,1 мг/л (Безгръбначни - invertebrate)
EC ₅₀ (72ч.)	184,57 мг/л (Алги)
NOEC (72ч.)	48 мг/л (Алги)
NOEC (14d)	32 мг/л (Безгръбначни - invertebrate)
NOEC (21d)	1.080 мг/кг (Растения общо)
NOEC (96ч.)	56 мг/л (Риба - <i>poecilia reticulata</i>)
EC ₁₀ /LC ₁₀ (NOEC)	12.000 мг/кг (Микроорганизми под) 2.000 мг/кг (Макроорганизми под)

65997-15-1 Портландциментов клинкер

LC ₅₀	мг/л (Водна бълха - <i>daphnia magna</i>) (low effect [6,8]) мг/л (Алги - <i>selenastrum coli</i>) (low effect [7,8]) мг/л (Седименти) (low effect [9])
------------------	---

12.2 Устойчивост и разградимост

Неорганичен продукт, не се елиминира из вода чрез биологични методи за пречистване.

12.3 Биоакмулираща способност

Не се концентрира в организма.

12.4 Преносимост в почвата

Слаборазтворимо

Екотоксични въздействия:

Само чрез повишаване на рН-то при употреба на големи количества.

Поведение в пречиствателни станции:

Няма налични други важни сведения.

Вид тест Ефективна концентрация Метод Оценка

Няма налични други важни сведения.

Забележка:

Екотоксичните тестове с портланд цимент на *arphnia magna* (U.S. EPA, 1994a, виж част 16, литература [6]) и *Selenastrum Coli* (U.S. EPA, 1993, виж част 16, литература [7]) показват нисък токсичен ефект. Поради това LC50 и EC50 стойностите не можеха да се определят, виж част 16, литература [8]. Не можеха да се определят също никакви токсични въздействия

(Продължение на стр.13)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.12)

върху утайки, виж част 16, литература [9]. Изпускането на голямо количество цимент във водата може да доведе до повишение на рН- стойността и чрез това при особени обстоятелства до токсичност за живите организми във водата.

Други екологични указания:**Общи указания:**

Клас на замърсяване на водите 1 (Собствена класификация): слабо замърсяващо водите
Да не се допуска попадането неразредено, респ. в по-големи количества в подпочвените води, водни басейни или канализацията.

12.5 Резултати от оценката на РВТ и vPvB

РВТ: неприложимо

vPvB: неприложимо

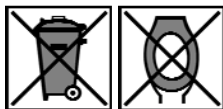
12.6 Други неблагоприятни ефекти

Няма налични други важни сведения.

Литература

Виж част 16 (литература).

РАЗДЕЛ 13: Обезвреждане на отпадъците

13.1 Методи за третиране на отпадъци**Препоръка:**

Не бива да се изхвърля заедно с битовите отпадъци. Да не се допуска попадане в канализацията.

Сухо събиране, съхранение в обозначени съдове и по възможност, съблюдавайки максималния срок на годност, да се употреби или останалото количество, чрез намаляването на контакта с кожата и експозицията на прах, се смесва с вода. Влажни продукти или шлам от продукта се оставят да втвърдят и след това се изхвърлят на специални за целта места, в спазвайки местните и национални разпоредби.

Европейски каталог на отпадъците

16 03 03*	неорганични отпадъци, съдържащи опасни вещества
17 09 04	смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 03
15 01 01	хартиени и картонени опаковки
HP 4	Дразнещи - дразнене на кожата и увреждане на очите

16 03 03 за остатъчни количества от неизползвания продукт

17 09 04 за смесен с вода и втвърден продукт

15 01 01 за изпразнени опаковки

13.2 Непочистени опаковки**Препоръка:**

Отстраняване в съответствие с предписанията на компетентните ведомства.

(Продължение на стр.14)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

За рециклиране да се предават само изпразнени от остатъци опаковки.

(Продължение от стр.13)

РАЗДЕЛ 14: Информация относно транспортирането

14.1 Номер по списъка на ООН ADR, ADN, IMDG, IATA	Отпада
14.2 Точно на наименование на пратката по списъка на ООН ADR, ADN, IMDG, IATA	Отпада
14.3 Клас(ове) на опасност при транспортиране ADR, ADN, IMDG, IATA клас	Отпада
14.4 Опаковъчна група ADR, IMDG, IATA	Отпада
14.5 Опасности за околната среда Морски замърсител:	Не
14.6 Специални предпазни мерки за потребителите	неприложимо
14.7 Транспортиране в наливно състояние съгласно анекс II към MARPOL и Кодекса IBC	неприложимо
UN "Model regulation":	Отпада

РАЗДЕЛ 15: Информация относно нормативната уредба

15.1 Специфични за веществото или сместа нормативна уредба/законодателство относно безопасността, здравето и околната среда

Директива (ЕС) 2012/18

Поименно посочени опасни вещества - ПРИЛОЖЕНИЕ I :

Не е изброено нито едно от съдържащите се вещества.

Национални предписания:

Биоцид активно вещество (98/8/EG):

Информация въз основа на рецепта и информация за суровините от веригата на доставки.

Не е изброено нито едно от съдържащите се вещества.

Клас на замърсяване на водата:

Клас на замърсяване на водите 1(Собствена класификация): слабо замърсяващо водите.

Други разпоредби, ограничения и Забранителни разпоредби:

·Регулиране (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията

·Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, за

(Продължение на стр.15)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.14)

изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006

·Директива 1999/45/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 31 май 1999 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно класифицирането, опаковането и етикетирването на опасни препарати

·Регламент (ЕС) 2015/830 на Комисията от 28 май 2015 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

·Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци

·REACH Регламент (ЕО) No 1907/2006 (REACH), Приложение XVII Nr. 47 (Хром VI - съединения)

·Технически правила за опасни вещества 900 - гранични стойности на професионална експозиция (TRGS 900, Германия)

15.2 Оценка на безопасност на химично вещество или смес

Химическа безопасност за оценка не е извършена.

РАЗДЕЛ 16: Друга информация

Причини за промени:

* Данни, променени спрямо предишната версия.

Съществени утайки:

H315 Предизвиква дразнене на кожата.

H317 Може да причини алергична кожна реакция.

H318 Предизвиква сериозно увреждане на очите.

H335 Може да предизвика дразнене на дихателните пътища.

Съвети за инструкции:

Не са необходими допълнителни обучения за предоставяне на допълнителни указания при работата с опасни вещества., извън изложените.

Литература и източник на данни:

[1] Portland Cement Dust-Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.

[2] Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.

[3] MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010

[4] Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).

[5] Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.

[6] U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).

[7] U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).

[8] Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.

(Продължение на стр.16)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.15)

- [9] Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.
- [10] TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.
- [11] TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- [12] TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- [13] European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002): http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- [14] Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58
- [15] Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- [16] Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.
- [17] Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad and K.-C. Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.
- [18] Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]
- [19] Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008

Издаващо листа с данни направление:

Отдел „Безопасност на продуктите“ (+43/(0)5522-41646-0 / klaus.ritter@fixit-gruppe.com)

Партньор за контакти:

Dr. Klaus Ritter

Съкращения и акроними:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

MAK: Maximale Arbeitsplatz-Konzentration (maximum concentration of a chemical substance in the workplace, Austria/Germany)

PBT: persistent, bioaccumulative and toxic properties

vPvB: very persistent, bioaccumulative properties

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Skin Irrit. 2: Корозия/дразнене на кожата – Категория 2

Eye Dam. 1: Сериозно увреждане/дразнене на очите – Категория 1

Skin Sens. 1: Кожна сенсibiliзация – Категория 1

STOT SE 3: Специфична токсичност за определени органи (еднократна експозиция) – Категория 3

(Продължение на стр.17)

RÖFIX 960 Хоросан за печки и камини

(Продължение от стр.16)

Повече информация:

Данните в този информационен лист за безопасност описват изискванията за безопасност на нашия продукт и са базирани на сегашния ни опит. Те не предоставят гаранция за свойствата на продукта. Актуалните закони, регламенти и норми, включително и неупоменатите в този лист и тяхното съблюдаване е лична отговорност на получателите на нашия продукт.

— BG —